

Na osnovi navedenog sadržaja ugovora ovaj drugostepeni sud zaključuje da se neovisno od naziva koji je dan ugovoru, i izraza "predaje" koji je krivo upotrijebljen, u nazočnom slučaju ne radi o ugovoru o zakupu broda, nego o brodarskom ugovoru na vrijeme ("time-charter"), tj. da je vlasnik broda ostao i dalje brodski poduzetnik (brodar) i da stoga tuženik nije postao brodar.

Ovo je stajalište u skladu s propisom čl.118. stav 1. Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova, prema kojem se u slučaju zakupa broda brod predaje zakupcu bez posade, i po čl.121. istoga zakona, prema kojem se u slučaju sumnje koji je od ovih ugovora zaključen, ima smatrati da je zaključen brodarski ugovor na vrijeme, a ne zakupni ugovor.

Iz navedenih razloga je i uglavak tačke II) stav 2. alineja zadnja cit. ugovora o plaćanju lučkih taksa i pristojbi od strane vlasnika broda (a ne tuženika) u skladu s ostalim njegovim sadržajem kao brodarskim ugovorom na vrijeme. Kako iz ugovora proizlazi da se radi o brodarskom ugovoru na vrijeme za koji ne vrijedi odredba člana 20. st.1. Zakona o iskorištavanju luka i pristaništa (Sl.list 2/68) jer se ona može primijeniti samo na slučaj zakupa broda, to tuženik kao ugovorna stranka koja se nije služila spornim brodom na temelju zakupa, već samo za vršenje usluga prijevoza turista putem vlasnika broda kao brodar, nije dužan platiti tužitelju utuženi iznos s naslova lučkih naknada. Tužitelju stoga po mišljenju ovog suda - a bez prejudica - pristoji pravo da plaćanje toga iznosa zatraži od vlasnika broda, koji je u spornom vremenskom razdoblju bio poduzetnik brodarskog pothvata, dakle brodar u smislu odredbe člana 8. prvo citiranog zakona.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.VII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Ernest Vajić, dr Djuro Vranešić

Špediter - Uskladištenje robe - Ako je špediter u svom skladištu uskladištio robu, odnos između njega i njegovog komitenta prosudjuje se prema propisima o skladišnom poslu - Ako je komitent, kojega je roba uskladištena, prodao robu i špediteru dao nalog da ju preda kupcu, za zahtjev radi manjka robe aktivno je legitimiran prema špediteru kupac

Špediter je primio na uskladištenje određenu količinu robe. Dok je roba bila uskladištena, komitent je pro-

dao robu i naredio špediteru da ju preda kupcu. Prilikom predaje robe ustanovljeno je da jedan dio nedostaje. Kupac tuži špeditera za naknadu štete. Špediter između ostaloga podiže prigovor pomanjkanja aktivne legitimacije, jer da s kupcem - tužiteljem ne stoji u nikakvom odnosu, već da je aktivno legitimiran njegov komitent koji mu je dao nalog da uskladišti robu.

Prvostepeni sud nije prihvatio stajalište tuženikovo, pa ga je obvezao na naknadu štete. Drugostepeni sud je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

Iz činjeničnog stanja kako slijedi iz spisa tačno je da je tuženi bio špediter inozemnog uvoznika robe, i da nije kao špediter bio u odnosu s tužiteljem. Međutim iz činjeničnog stanja kako je utvrđeno u spisu slijedi da je tužitelj kao špediter inozemnog uvoznika ujedno bio skladištar sporne robe, i da je nakon prodaje robe tužitelju predstavnik tuženoga predao robu tužitelju, te da se prilikom predaje pokazao manjak.

Obzirom na to odnos između tužitelja i tuženoga ne može se ocjenjivati sa stajališta odnosa špeditera i njegovog nalogodavca, već se odnos ima ocjenjivati sa stajališta skladišnoga posla. Naime tuženi je bio skladištar robe, koju je prethodno kao špediter dopremio i uskladištio kod sebe, te ju kao takav čuvao. Nakon što je roba bila prodana od strane uvoznika tužitelju, tuženi je kao skladištar, po nalogu uvoznika kao ostavljača robe, bio dužan da tužitelju kao pravnom sljedniku ostavljača preda robu u stanju i količini kako mu je bila predana na čuvanje. Obzirom na to tužitelj kao kupac robe i pravni sljednik ostavljača legitimiran je na odštetni zahtjev prema tuženom kao skladištaru za manjak koji se pokazao prilikom iskladištenja robe i predaje kupcu. Obzirom na to prigovor tuženoga u pogledu pomanjkanja aktivne legitimacije na strani tužitelja nema osnove.

N.P.

Bilješka. - Tačno je stajalište koje je sud zauzeo u gornjoj presudi da se na konkretni spor moraju primijeniti propisi o skladišnom poslu. Međutim polazeći od tog stajališta izgleda da nije tačno mišljenje suda da je špediter kao skladištar pasivno legitimiran prema kupcu robe. Na temelju opće usvojenih i priznatih propisa i pravila o skladišnom poslu promjena vlasnika uskladištene robe ne utječe na obvezno pravni odnos između skladištara i osobe koja je uskladištila robu. U obveznom odnosu i dalje su skladištar i deponent. Treća osoba - kupac stupila bi u obvezni odnos sa skladištrom jedino na temelju deponentove cesije svoga po-

traživanja prema skladištaru. Sam nalog deponenta skladištaru da kupcu preda robu ne može se ni u kojem slučaju smatrati kao cesija potraživanja. Ovo stajalište uostalom nije specifično skladišnoga posla, već proizlazi iz općih načela građanskog prava.

Za promjenu odnosa između skladištara i osobe zainteresirane na uskladištenom teretu a bez građanskopravne cesije, potreban je skladišni list. Prijenosom skladišnog lista prenosi se i obavezno pravni odnos između skladištara i zakonitog imaoća toga papira. Inače, prema stajalištu gore navedene presude, mogla bi se stvoriti pravna nesigurnost u prometu, jer nikad ne bi bilo sigurno tko je ovlaštena stranaka prema skladištaru.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 26.IX 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Ernest Vajić, dr Eugen Žokalj

Pomorski agent - Plaćanje lučkih naknada - Agentova odgovornost - Ako se na agentov zahtjev zabrani brodu odlazak iz luke, agent za lučke naknade nastale za vrijeme zabrane odlaska broda odgovara osobno, jer u ovom slučaju ne radi u brodarovo ime - Odgovornost da je račun za lučke naknade agentu dostavljen nakon odlaska broda iz luke nije odlučna da bi, isključivo radi toga, agent bio oslobođen odgovornosti za naplatu lučkih naknada, jer se sam morao pobrinuti na koji će način osigurati svoja potraživanja prema brodaru dok se brod još nalazi u luci - Zastarni rok za plaćanje lučkih naknada iznosi tri godine

Tužitelj je poduzeće luka, a tuženik je pomorski agent. Tužitelj navodi da mu tuženik duguje utuženi iznos na ime lučke naknade nastale povodom zaustavljanja jednog grčkog broda u luci. Tuženik se opire tužbenom zahtjevu navodom da on nije pasivno legitimiran jer da radi kao agent, dakle u ime brodara, pa da je pasivno legitimiran brodar odnosno broda.

Tužitelj dopisom tuženika od 21.XII 1965. dokazuje da mu je tuženik u svojstvu agenta brodara (grčkog državljanina Vrangosa) dao nalog za iskrcaj broda. Zatim dopisom tuženika od 27.XII 1965. dokazuje da mu je tuženik, nakon što je teret iskrčan 25.XII 1965, saopćio da on (tuženik) ne dopušta isplovljenje broda iz luke, s razloga što mu brodar nije naknadio troškove agentiranja. Dopisom od 24.I 1966. tužitelj dokazuje da ga je tuženik obavijestio da bi za njegov